

ابر حامی

آگاهی، بهبودی، رشد؛
برای همزیستان سرطان

آموزش‌های عمومی سامانه ابر حامی
www.abrhami.ir

مشکلات قلبی ناشی از درمان سرطان

مشکلات قلبی ناشی از درمان سرطان

مشکلات قلبی یک عارضه جانبی غیرمعمول اما جدی برخی از درمان‌های سرطان است. اصطلاح پزشکی "سمیت قلبی" به این نوع عوارض اشاره دارد.

مشکلات قلبی ناشی از درمان سرطان می‌تواند:

- بر دوز یا نوع درمان سرطان، تأثیر بگذارد
- کیفیت زندگی را تحت تأثیر قرار دهد
- در موارد نادر باعث مرگ شود

فقط برخی از درمان‌های سرطان با مشکلات قلبی مرتبط هستند. دانستن اینکه آیا در معرض خطر ابتلا به مشکلات قلبی هستید یا خیر، می‌تواند کمک‌کننده باشد و راه‌هایی برای پیشگیری یا مدیریت این عوارض جانبی وجود دارد.

تسکین عوارض جانبی بخش مهمی از مراقبت از سرطان است. این نوع مراقبت را **مراقبت تسکینی** یا مراقبت حمایتی می‌نامند. مراقبت تسکینی، به افراد مبتلا به هر نوع یا مرحله‌ای از سرطان کمک می‌کند تا احساس بهتری داشته باشند. با تیم مراقبت‌های سلامتی خود در مورد خطر ابتلا به مشکلات قلبی و درمان سرطان توصیه شده، صحبت کنید.

علائم شایع مشکلات قلبی چیست؟

افرادی که مشکلات قلبی را تجربه می‌کنند ممکن است علائم زیر را داشته باشند:

- **تنگی نفس**
- **سبکی سر یا سرگیجه**
- ناراحتی یا درد در قفسه سینه
- **خستگی**
- **دست‌ها و/یا پاهای متورم**

اگر متوجه هر یک از این علائم شدید، بلافاصله با تیم مراقبت‌های سلامتی خود تماس بگیرید. همچنین، مهم است که آنها را از علائم جدید یا تغییر در علائم آگاه کنید.

انواع مشکلات قلبی ناشی از درمان سرطان

درمان‌های سرطان می‌توانند باعث مشکلات قلبی مانند:

- **کاردیومیوپاتی و نارسایی احتقانی قلب.** کاردیومیوپاتی (بیماری عضله قلب) باعث می‌شود قلب نتواند خون را به‌خوبی پمپاژ کند. هنگامی که کاردیومیوپاتی شدیدتر می‌شود و اندام‌های بدن اکسیژن کافی دریافت نمی‌کنند، نارسایی احتقانی قلب رخ می‌دهد.
- **میوکاردیت التهاب عضله قلب** است که می‌تواند بر ضربان قلب تأثیر بگذارد و منجر به سایر مشکلات قلبی شود.
- **بیماری عروق کرونر** انسداد یا آسیب رگ‌های خونی قلب است.

- **آریتمی ضربان.** ضربان قلب نامنظم است.
- **آسیب به دریچه‌های قلب** که باعث باریک شدن و سفت شدن یا نشت دریچه‌ها می‌شود.
- **مشکلات پریکارد.** پریکارد، غشای خارجی قلب است. مشکلات ممکن است شامل تورم (پریکاردیت) یا ضخیم شدن یا اسکار (فیبروز پریکارد) باشد.

کدام درمان‌های سرطان باعث مشکلات قلبی می‌شود؟

درمان‌های زیر برای سرطان، احتمال بیشتری برای ایجاد مشکلات قلبی دارند:

شیمی‌درمانی آنتراسایکلین نوعی شیمی‌درمانی به نام آنتراسایکلین می‌تواند باعث مشکلات قلبی شود. مثال‌ها عبارت‌اند از:

- دانوروبیسین (سرویدین)
- دوکسوروبیسین (آدریامایسین، دوکسیل)
- اپی روبیسین (النس)
- ایداروبیسین (ایدامایسین)
- والروبیسین (والستار)

سایر داروهای شیمی‌درمانی میتوکسانترون (نواترون) و توکاتینیب (توکایسا) می‌توانند باعث مشکلات قلبی شوند. سیس پلاتین (پلاتینول) می‌تواند باعث فشارخون شدید شود که می‌تواند منجر به مشکلات قلبی شود.

پرتودرمانی به قفسه سینه. دوزهای بالاتر در مناطق وسیعی از قلب باعث مشکلات قلبی بیشتر می‌شود. ترکیبی از پرتودرمانی و شیمی‌درمانی می‌تواند این خطر را افزایش دهد.

برخی از انواع درمان هدفمند بسیاری از درمان‌های هدفمند مختلف می‌توانند باعث مشکلات قلبی یا فشارخون بالا شوند. مثال‌ها عبارت‌اند از:

- اکسیتینیب (اینلیتا)
- داساتینیب (اسپرایسل)
- بواسیزوماب (آواستین)
- لاپاتینیب (تایکرب)
- پازوپانیب (ووترینت)
- سورافنیب (نکساور)
- سونیتینیب (سوتنت)

از تیم مراقبت‌های سلامتی خود در مورد خطر مشکلات قلبی با هر یک از این درمان‌ها و خطر ابتلا به مشکلات قلبی به‌طور کلی براساس برنامه درمانی سرطان توصیه شده برای شما سؤال کنید.

عوامل خطر برای مشکلات قلبی ناشی از درمان‌های سرطان

برخی از افراد ممکن است در معرض خطر بیشتری برای مشکلات قلبی باشند، از جمله:

- افراد ۶۰ سال به بالا، کودکان خردسال و زنان
- افرادی که دوزهای بالایی از آنتراسایکلین دریافت کرده‌اند
- افرادی که پرتودرمانی با دوز بالا در قفسه سینه داشتند
- افرادی که ترکیبی از آنتراسایکلین‌ها و پرتودرمانی در قفسه سینه داشتند
- افرادی که آنتراسایکلین یا تراستوزوماب دریافت کرده‌اند و سابقه سیگار کشیدن، فشار خون بالا، دیابت، چاقی یا مشکلات قلبی دارند.
- افرادی که آنتراسایکلین و سپس تراستوزوماب دریافت کرده‌اند

پزشک قبل از توصیه درمان سرطان، خطرات و فواید آن را می‌سنجد. توصیه‌ها بر اساس اطلاعات جمع‌آوری‌شده از طریق:

- معاینه فیزیکی
- آزمایش و تصویربرداری
- بحث در مورد سابقه سلامتی شما

مشکلات قلبی ناشی از درمان سرطان چگونه تشخیص داده می‌شود؟

در طول یا بعد از درمان سرطان، پزشک ممکن است آزمایشاتی را برای یافتن مشکلات قلبی و شناسایی علت انجام دهد.

بسته به نتایج آزمایش یا آزمایش‌های موردنیاز، پزشک ممکن است شما را به متخصص قلب ارجاع دهد. متخصص قلب، پزشکی است که در تشخیص و درمان بیماری‌های قلبی تخصص دارد.

در طول معاینه فیزیکی، پزشک به ضربان قلب یا صدای حرکت خون در رگ‌های اصلی گردن گوش می‌دهد. در طول این آزمایش، پزشک به دنبال صداهای معمول یا تغییرات در ضربان قلب می‌گردد. اینها ممکن است نشانه‌ای از نیاز به آزمایش‌های بیشتر باشد.

سایر آزمایش‌ها برای تشخیص مشکلات قلبی:

- **اکوکاردیوگرافی (اکو)** از امواج صوتی و یک حسگر الکترونیکی برای بررسی ساختار و عملکرد قلب استفاده می‌کند.
- **اسکن موگا** این اسکن، از حفره‌های تحتانی قلب که خون را نگه می‌دارد، تصاویر ویدئویی ایجاد می‌کند. به این حفره‌ها «بطن» می‌گویند. اسکن موگا بررسی می‌کند آیا بطن‌ها به‌درستی خون را پمپاژ می‌کنند یا خیر.
- **تصویربرداری تشدید مغناطیسی قلب (ام آر آی)** از میدان‌های مغناطیسی برای تولید تصاویر دقیق از بدن استفاده می‌کند. ام‌آر‌آی قلب از قلب عکس می‌گیرد. قبل از اسکن، بیمار رنگی مخصوص تزریق می‌کند. رنگ را ماده کنتراست می‌نامند و تصویر واضح‌تری ایجاد می‌کند.

- آزمایش خون می‌تواند نشانه‌های خاصی از آسیب قلبی را نشان دهد.
- آنژیوگرافی از رگ‌های خونی عکس می‌گیرد. ابتدا ماده رنگی به داخل شریان تزریق می‌شود. سپس پزشک شریان را با یک دستگاه اشعه ایکس مخصوص به نام فلوروسکوپ بررسی می‌کند.
- رادیوگرافی قفسه سینه از داخل قفسه سینه عکس می‌گیرد.
- **(EKG، ECG) نوار قلب** فعالیت الکتریکی نواحی مختلف قلب را به صورت خطوط موج روی یک تکه کاغذ ثبت می‌کند. این خطوط، می‌تواند ریتم غیر طبیعی قلب یا آسیب قلبی را نشان دهد.

مشکلات قلبی در بهبود یافتگان از سرطان

حتی اگر علائمی نداشته باشید، پزشک ممکن است مشکلات قلبی را بررسی کند. این امر به‌ویژه برای افرادی که در معرض خطر بالاتری هستند، بسیار مهم است.

اکوکاردیوگرام، اولین آزمایش توصیه شده توسط انجمن انکولوژی بالینی آمریکا است. همچنین ممکن است تحت ام‌آر‌آی قلب یا اسکن موگا قرار بگیرید. آزمایش ممکن است به‌صورت دوره‌ای در طول درمان و/یا ۶ تا ۱۲ ماه پس از پایان درمان سرطان انجام شود.

کاهش خطر مشکلات قلبی ناشی از درمان سرطان

تیم مراقبت سلامتی شما ممکن است اقداماتی را برای کاهش خطر مشکلات قلبی ناشی از درمان سرطان توصیه کند. گزینه‌های ممکن عبارت‌اند از:

استفاده از داروی متفاوت همه داروهای سرطان باعث مشکلات قلبی نمی‌شوند. ممکن است داروهای مؤثر دیگری نیز وجود داشته باشد که با مشکلات قلبی مرتبط نباشد.

کاهش دوز یا دریافت دارو به روشی دیگر. ممکن است بتوانید دوز کمتری دریافت کنید که هنوز به‌طور مؤثر سرطان را درمان می‌کند؛ اما با احتمال کمتری بر قلب تأثیر بگذارد. پزشک شما همچنین ممکن است روش دیگری را برای استفاده از دارو توصیه کند. گاهی اوقات، یک روش متفاوت، آسیب قلبی را کاهش می‌دهد.

داروهای اضافی که می‌تواند به محافظت از قلب شما کمک کند. داروی دگسرازوکسان (زینکارد) می‌تواند به پیشگیری از مشکلات قلبی ناشی از آنتراسایکلین‌ها کمک کند. محققان در حال مطالعه داروهای دیگری برای کمک به جلوگیری از آسیب قلبی هستند.

کاهش پرتودرمانی به قلب. این کاهش، ممکن است شامل استفاده از دوز کمتر پرتو باشد. سایر روش‌ها عبارتند از:

- القا عمیق حبس نفس از این روش، برای جلوگیری از قرارگرفتن قلب در معرض تابش غیرضروری استفاده می‌شود و شامل یک نفس عمیق و نگه‌داشتن آن برای دوره‌های کوتاه در حین انجام تابش است.
- پرتودرمانی با شدت تعدیل شده. نوعی پرتودرمانی است که با تغییر شدت پرتو، دوز پرتو را به سمت تومور هدایت می‌کند.

مدیریت مشکلات قلبی ناشی از درمان سرطان

اگر پس از درمان سرطان، دچار مشکل قلبی شدید، پزشک ممکن است برای مدیریت مشکلات، دارو تجویز کند. این داروها می‌تواند شامل ۱ یا بیشتر از موارد زیر باشد:

- دیورتیک‌ها، داروهایی هستند که با افزایش ادرار، مایعات اضافی را از بدن دفع می‌کنند
- داروهای فشارخون، مانند مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین یا مسدودکننده‌های بتا
- دیجیتالیس که به تنظیم ضربان قلب کمک می‌کند

درباره مدیریت **مشکلات قلبی در طول درمان سرطان بیشتر بدانید**

سؤالاتی که باید از تیم مراقبت‌های سلامتی بپرسید

- آیا هیچ یک از درمان‌های توصیه شده برای سرطان من، باعث مشکلات قلبی می‌شود؟
- آیا درمان‌های مؤثر دیگری وجود دارد که کمتر باعث ایجاد مشکلات قلبی می‌شود؟
- چه علائمی از فشارخون بالا یا مشکلات قلبی را باید رعایت کنم؟
- اگر علائم جدیدی از مشکلات قلبی داشتم، به چه کسی اطلاع دهم؟ چقدر زود؟
- در طول درمان سرطان هر چند وقت یک‌بار باید فشارخون و سلامت قلب من چک شود؟ آیا باید فشارخون خود را در خانه کنترل کنم؟
- اندازه فشارخون من چقدر باید باشد؟
- چه میزان فشارخون برای من خیلی بالا یا خیلی پایین است؟
- چه نوع تست‌های غربالگری برای نظارت بر قلب من در طول و بعد از درمان سرطان استفاده می‌شود؟
- چه مدت پس از درمان سرطان، فشارخون و سلامت قلب من باید کنترل شود؟

منابع مرتبط

عوارض جانبی طولانی‌مدت درمان سرطان

عوارض جانبی شیمی‌درمانی

عوارض جانبی پرتودرمانی